

Łódź, 9.02.2023 r.

Dr hab. n. o zdrowiu prof. uczelni Małgorzata Pikała

Kierownik Zakładu Epidemiologii i Biostatystyki

Uniwersytet Medyczny w Łodzi

Recenzja

Pracy doktorskiej mgr Adama Żarnowskiego

pt. „*Wykorzystanie nowych technologii do kontroli masy ciała oraz monitorowania poziomu aktywności fizycznej wśród dorosłych mieszkańców Polski*”

napisanej pod kierunkiem prof. dr hab. n. med. Mariusza Gujskiego

przedkładana Radzie Dyscypliny Nauk o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

WSTĘP

Przedstawiona mi do recenzji praca zawiera 114 stron. Struktura rozprawy doktorskiej jest typowa dla opracowań opartych o cykl publikacji i zawiera następujące rozdziały: „Streszczenie”, „Abstract”, „Wstęp”, „Założenia i cele pracy”, „Materiał i metody”, „Podsumowanie”, „Wnioski”, „Bibliografia” oraz „Wykaz załączników” zawierający trzy publikacje wchodzące w skład cyklu, kwestionariusz badawczy, opinię Komisji Bioetycznej i oświadczenia współautorów.

Doktorant podjął się w swoim badaniu oceny poziomu wykorzystania nowych technologii do kontroli masy ciała i monitorowania poziomu aktywności fizycznej wśród dorosłych mieszkańców Polski oraz identyfikacji potencjalnych barier w wykorzystywaniu nowych technologii wspierających podejmowanie prozdrowotnych wyborów żywieniowych. Doktorant postawił sobie również za cel ocenę poziomu wiedzy mieszkańców Polski na temat żywienia, chorób dietozależnych oraz nawyków żywieniowych ze szczególnym uwzględnieniem częstości stosowania diety, liczby spożywanych posiłków oraz postaw wobec korzystania z tabeli kalorii i wartości odżywczej produktów.

OMÓWIENIE ZAWARTOŚCI MERYTORYCZNEJ

W rozdziale „Wstęp” oprócz zawartych w nim informacji na temat publikacji stanowiących rozprawę doktorską, Doktorant omawia krótko temat dysertacji, przedstawiając problem stylu życia jako czynnika ryzyka chorób cywilizacyjnych. Na podstawie przeglądu literatury omawia również zachowania żywieniowe oraz poziom aktywności fizycznej dorosłych mieszkańców Polski. Kolejne podrozdziały Wstępu poświęcone są przeglądowi działań na rzecz promocji zdrowego stylu życia wśród mieszkańców Polski oraz omówieniu nowych technologii wspierających zdrowy styl życia, w tym aplikacjom mobilnym oraz internetowi rzeczy i urządzeniom ubieralnym.

W mojej ocenie zawartość rozdziału Wstęp, będącego w założeniu streszczeniem zagadnień szerzej omówionych w artykułach wchodzących w skład cyklu publikacji jest w zupełności wystarczająca, a jego zwięzłość stanowi dużą zaletę dysertacji.

W rozdziale „Założenia i cele pracy” przedstawiony został cel główny i cele poboczne oraz trzy prawidłowo sformułowane hipotezy badawcze.

W rozdziale „Materiał i metody” omówiony został autorski kwestionariusz badawczy, sposób doboru próby do badania oraz metody użyte w analizie statystycznej. Badanie zostało przeprowadzone na dużej, reprezentatywnej próbie dorosłych mieszkańców Polski, zaś w analizie statystycznej zastosowano prawidłowo dobrane metody statystyczne. Jeśli chodzi o zastosowaną metodologię, żaden z jej aspektów nie budzi w mojej ocenie zastrzeżeń.

Kolejny rozdział Podsumowanie jest poświęcony omówieniu trzech publikacji wchodzących w skład cyklu. Należy podkreślić, że cykl jest spójny tematycznie oraz że wszystkie trzy prace są opublikowane w renomowanych czasopismach z wysokim wskaźnikiem wpływu, o łącznej punktacji Impact Factor wynoszącej 14,706 punktów i 420 punktów MEiN. Na uwagę zasługuje również fakt, że we wszystkich trzech pracach Doktorant jest pierwszym i korespondencyjnym autorem, którego udział wynosił 85%, co świadczy o dużej dojrzałości naukowej i zaangażowaniu w badanie Doktoranta.

Pracę kończą prawidłowo sformułowane i spójne z założonymi celami pracy wnioski zawierające również weryfikację postawionych hipotez badawczych oraz praktyczne implikacje. Na podkreślenie zasługuje bogata, aktualna i dobrze dobrana bibliografia, zawierająca 60 pozycji, w większości anglojęzycznych.

UWAGI

Rozprawa zawiera poprawnie zaprezentowaną część teoretyczną, poprawnie zdefiniowaną i zrealizowaną część badawczą oraz interesującą i inspirującą część wnioskowo-postulatywną. Całość opracowania wskazuje na dojrzałość badawczą Doktoranta, jego dociekliwość badawczo-poznawczą, znajomość metod badawczych i poprawne umiejętności ich praktycznego zastosowania oraz dobrą znajomość literatury przedmiotu (w tym zagranicznej).

Z obowiązku recenzenta przedstawiam dwie uwagi, które w niczym nie umniejszają atutów przedstawionej mi do recenzji pracy.

1. W pracy występuje dość dużo literówek, np. w wielu miejscach pracy znajduje się fraza „czynniki ryzyka związane z dietą”, a powinno być „czynniki ryzyka związanych z dietą”. „W wyniku transformacja globalnej produkcji żywności”, a powinno być „W wyniku transformacji globalnej produkcji żywności”. „Produkty spożywcze w Polsce podlegają zasadą etykietowania żywności”, a powinno być „podlegają zasadom etykietowania żywności”. „Relatywnie wysoki poziom cyfrowych kompetencje społeczeństwa”, a powinno być „cyfrowych kompetencji społeczeństwa”. „Szczególną uwagę poświęcono publikacją zrealizowanym w ramach projektu WOBASZ”, a powinno być „Szczególną uwagę poświęcono publikacjom ...”. „Osoby nie będące w formalnych związku”, a powinno być w „formalnym związku” lub w „formalnych związkach”. „Kobiety w porównaniu do mężczyznami” zamiast „Kobiety w porównaniu z mężczyznami”.

Po zastanowieniu doszłam do wniosku, że błędy te powstały na skutek tłumaczenia angielskiej wersji publikacji na język polski i nie zostały dostrzeżone w polskiej wersji przez Doktoranta. Pragnę podkreślić, że zwrócenie przeze mnie uwagi na te błędy, jest w większym stopniu dowodem mojej dociekliwości w zapoznaniu się z opisem wyników badania, niż zarzutem czynionym Doktorantowi.

2. Z obowiązku statystyka muszę zwrócić uwagę, że iloraz szans (OR) nie mierzy siły zależności, lecz jest stosunkiem szans wystąpienia danego zdarzenia w jednej grupie do szansy jego wystąpienia w innej grupie. Zastrzeżenie to dotyczy tylko opisu metod analizy statystycznej w rozdziale „Materiał i metody”, nie mam jednak żadnych uwag w stosunku do interpretacji OR w artykułach wchodzących w skład cyklu.

PODSUMOWANIE

W podsumowaniu chciałabym podkreślić, że wykonane przez Doktoranta badanie dotyczące wykorzystania nowych technologii do kontroli masy ciała oraz monitorowania poziomu aktywności fizycznej jest zasadne i bardzo wartościowe, nie tylko z naukowego punktu widzenia, ale również ze względu na jego walory poznawcze i aplikacyjne.

Ponieważ jestem z wykształcenia informatykiem i statystykiem i uzyskałam stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie nauk o zdrowiu, jestem wielką propagatorką wykorzystywania nowych technologii w ogóle, a w szczególności stosowania ich w celu poprawy zdrowia populacji. Z tego względu, z wielkim zainteresowaniem zapoznałam się z wynikami badania opisanego w dysertacji Doktoranta, bardzo wysoko oceniam wyniki tego badania i wynikające z niego wnioski oraz możliwości ich praktycznego wykorzystania.

Przedstawiona rozprawa doktorska Pana mgr Adama Żarnowskiego wskazuje, że Doktorant opanował umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej, był dobrze przygotowany do podjęcia badań naukowych obejmujących dyscyplinę nauki o zdrowiu, w sposób rzetelny przeprowadził badania i krytycznie je przeanalizował.

Podsumowując, przedstawiona do oceny rozprawa doktorska mgr Adama Żarnowskiego spełnia warunki określone w art. 187 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1668 z późn. zm.).

W związku z powyższym, wnoszę do Wysokiej Rady Dyscypliny Nauk o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego o dopuszczenie mgr Adama Żarnowskiego do dalszych etapów postępowania o nadanie stopnia doktora w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, dyscyplinie nauki o zdrowiu.

Ponadto, biorąc pod uwagę wagę podjętego w badaniu tematu, rzetelność przeprowadzanego badania, która znalazła odzwierciedlenie w publikacjach w wysoko punktowanych, renomowanych czasopismach, wnoszę o wyróżnienie rozprawy.